

Bijlage 1 Nadere regels Huishoudelijke Ondersteuning (HO) op grond van Resultaatfinanciering.

1. Huishoudelijke ondersteuning in Natura en normenkader

Vanaf 1 juli 2015 is de gemeente overgegaan op het aanbieden van de voorziening huishoudelijke ondersteuning in natura (verder HO ZiN) op grond resultaatfinanciering. Dit houdt in dat er niet meer geïndiceerd wordt op basis van in te zetten tijd bij een klant. In plaats daarvan wordt de opdracht verstrekt aan de aanbieder om resultaten bij de klant te behalen, in overeenstemming met het gestelde normenkader voor maatwerk huishoudelijke ondersteuning.

Van maatwerk HO ZiN is sprake, indien de specifieke ondersteuningsbehoefte van de cliënt toetsbaar is vastgelegd binnen het persoonlijke ondersteuningsplan Huishoudelijke Ondersteuning Westvoorne (verder ondersteuningsplan).

Het door de cliënt ondertekende ondersteuningsplan maakt onlosmakelijk onderdeel uit van de beschikking HO ZiN en wordt beoordeeld door de gemeente aan de hand van de netwerkmatrix. De netwerkmatrix biedt inzicht in het netwerk waar de cliënt onderdeel van uitmaakt en de mogelijkheden van de cliënt en/of het sociaal netwerk en/of algemene (gebruikelijke) voorzieningen om (onderdelen van) de huishoudelijke taken op zich te nemen.

Het vastgestelde normenkader voor maatwerk huishoudelijke ondersteuning geldt als het toetsingscriterium voor de te behalen resultaten.

Het aangeven van een vaste, objectieve frequentie voor de uit te voeren werkzaamheden is niet mogelijk. Enerzijds is er geen vaste objectieve norm voor de frequentie waarmee bijvoorbeeld een huis schoongemaakt moet worden, hooguit van een indicatieve norm. Anderzijds is de frequentie ook sterk afhankelijk van de individuele omstandigheden van de cliënt. Met andere woorden: ten aanzien van de frequentie van de ondersteuning is maatwerk noodzakelijk.

De frequentie is bijvoorbeeld afhankelijk van:

- wat een cliënt of zijn netwerk zelf nog kan of geleerd kan worden;
- wat de aard van de beperkingen van de cliënt is;
- of er verzwarende omstandigheden zijn bij de persoon (bijvoorbeeld dementie, psychische problemen, bedlegerigheid);
- in hoeverre er sprake is van algemene voorzieningen of algemeen gebruikelijke voorzieningen waar de cliënt gebruik van kan maken;
- wat de grootte van het huishouden is.

De frequenties die binnen het ondersteuningsplan staan beschreven, zijn daarom richtlijnen. Daarbij kan de aanbieder van huishoudelijke ondersteuning ook de efficiëntie van de inrichting van de ondersteuning betrekken.

Huishoudelijke ondersteuning 1

De maatwerkvoorziening Huishoudelijke Ondersteuning 1 (verder HO1) omvat op indicatie het overnemen van licht en zwaar huishoudelijk werk. Te denken valt aan:

- het droog reinigen in de vorm van afnemen van stof, stofzuigen,
- het nat reinigen in de vorm van reinigen van keukenapparatuur, vloeren en ramen,
- het hygiënisch reinigen van eetgerei, sanitair,
- het verschonen van bedden- en linnengoed,
- het machine-reinigen van de zware was en/of kleding,

- het machine-drogen van de zware was en/of kleding,
- het opvouwen en opruimen van de zware was,
- het opvouwen en/of weghangen van kleding,
- het bereiden en/of klaarzetten van broodmaaltijden,
- het opwarmen en/of klaarzetten van warme hoofdmaaltijden,
- het doen van de dagelijkse boodschappen.

Voor de HO1 dienen op indicatie één of meerdere van de volgende drie resultaten te worden bereikt door de aanbieder:

1. Een schoon en leefbaar huis
2. Beschikken over schone en draagbare kleding
3. Beschikken over primaire levensbehoeften

1. Een schoon en leefbaar huis

Voor het resultaat worden in ieder geval de volgende voor het dagelijks gebruik noodzakelijke ruimten meegenomen:

- een woonkamer,
- de in gebruik zijnde slaapkamer(s), voor zover deze gebruikt worden door huisgenoten,
- een keuken,
- de entree/ hal,
- een in gebruik zijnde badkamer,
- een toilet per in gebruik zijnde verdieping,
- een eventueel terras, balkon of berging, voor zover deze voor het gebruik van een scootmobiel schoon dient te zijn.

Eventueel andere aanwezige ruimten worden alleen dan meegenomen in het resultaat als deze binnen het ondersteuningsplan aangemerkt zijn als voor dagelijks gebruik noodzakelijk.

Van een cliënt wordt bij toekenning medewerking gevraagd om deze ondersteuning zo efficiënt mogelijk te kunnen organiseren. Dit betekent dat van de betrokkene mag worden verwacht dat hiermee rekening wordt gehouden bij de inrichting van de woning en planning van huishoudelijke werkzaamheden. Te denken valt bijvoorbeeld aan de wijze waarop de woning is ingericht. Van de cliënt wordt ook gevraagd om binnen diens mogelijkheden werkzaamheden te (blijven) uitvoeren en in ieder geval de woning op te ruimen, zodat het schoonmaken efficiënter gebeurt.

Een cliënt wordt ook geacht te beschikken over algemeen gebruikelijke schoonmaakartikelen en apparatuur die nodig zijn voor het schoonmaken van het huis, zoals een stofzuiger of afwasmachine. Daarnaast mag verwacht worden dat algemeen gebruikelijke (technische) hulpmiddelen aanwezig zijn, zoals aangepast bestek of een verhoging voor de vaatwasmachine, die het mogelijk maken dat de cliënt zelf het huishouden (deels) kan blijven doen.

Als cliënt regie kan voeren over het huishouden, mag van hem/haar tevens worden verwacht dat werkzaamheden worden geprioriteerd en er keuzes worden gemaakt.

Voor het resultaat wordt, mits geïndiceerd, onder schoon en leefbaar huis ook bedoeld schoon beddengoed en linnengoed¹, bestaande uit:

- sorteren van vuile zware was, zijnde beddengoed en linnengoed,
- het wassen, drogen en opvouwen van zware was,
- opvouwen en opbergen van schoon zwaar wasgoed.

¹ Schone en draagbare kleding wordt hier niet bedoeld.

Van de cliënt mag verwacht worden dat deze zorgdraagt voor een wasmachine en droger. Op voorwaarde dat deze apparatuur te plaatsen is in de woning van de cliënt.

Normenkader bij resultaatfinanciering Beschikken over schoon en leefbaar huis

Onderwerp	Beoordelingscriteria schoon en leefbaar huis
Schoon en leefbaar huis	<p>Bij de beoordeling van een schoon huis wordt uitgegaan van een algemeen aanvaardbaar niveau van schoon, waarbij een cliënt kan beschikken over een schone woonkamer, als slaapvertrek in gebruik zijnde ruimtes, de keuken, sanitaire ruimtes en gang/trap (of schone kamer in het geval meerdere mensen zelfstandig een woning bewonen), doordat de genoemde ruimten periodieke worden schoongemaakt om een naar algemeen aanvaarde maatstaven verantwoord basisniveau van 'schoon en hygiënisch' te realiseren.</p> <p>Er wordt onderscheid gemaakt tussen hygiënisch schoon voor eetgerei, toilet en wastafel/douche en zichtbaar schoon voor de overige ruimten en oppervlakken. Niet tot het resultaat behoren het schoonhouden van ruimtes die hierboven niet zijn genoemd, zoals een vliering of garage.</p> <p>Bij de beoordeling van een leefbaar huis wordt uitgegaan van een algemeen aanvaardbaar niveau van opgeruimd en functioneel, waarbij losse objecten in het huis opgeruimd zijn of hun vaste plek hebben, zodanig dat de cliënt geen hinder of (val)gevaar ondervindt van de staat van inrichting.</p> <p>Er wordt onderscheid gemaakt tussen de voor de cliënt gebruikelijke functionele inrichting en de door dagelijks gebruik ontstane niet-gebruikelijke staat van inrichting die opgeruimd dient te worden om hinder of (val)gevaar tegen te gaan. Hiermee wordt het te behalen eindresultaat in afdoende mate kwalitatief genormeerd geacht.</p>
Sociale huurwoning norm	<p>Uit gegaan wordt van het type en de grootte van de woning passend binnen de wettelijke sociale-huurwoning-norm.</p> <p>De woonruimte meer of groter dan de sociale-huurwoning-norm wordt niet meegenomen in de toekenning van deze voorziening en/of de toetsing van het resultaat.</p> <p>De gevolgen van een woonruimte meer of groter dan de sociale-huurwoning-norm op de omvang van de schoonmaakactiviteiten en het zoeken van oplossingen daarvoor behoren tot de eigen verantwoordelijkheid van de aanvrager.</p>
Conditie woning	<p>Uit gegaan wordt van een woning, waarvan de conditie en het onderhoud redelijk tot uitstekend is, op basis van de NEN 2767.</p> <p>De gevolgen van slecht onderhoud op de omvang van de schoonmaakactiviteiten en het zoeken van oplossingen daarvoor behoren tot de eigen verantwoordelijkheid van de aanvrager.</p>

Normenkader bij resultaatfinanciering Beschikken over schoon en leefbaar huis

Onderwerp	Beoordelingscriteria schoon en leefbaar huis
Groter of bewerkelijk huishouden	<p>Uit gegaan wordt van een huishouden, passende bij de omvang van de woning. De gevolgen van een huishouden dat (veel) groter is dan passend bij de omvang van de woning, of een zeer bewerkelijke inrichting en/of veel objecten binnen de woonruimte te maken ruimten op de omvang van de schoonmaakactiviteiten en het zoeken van oplossingen daarvoor behoren tot de eigen verantwoordelijkheid van de aanvrager.</p>
Huisdieren/ Hulpdier	<p>Het verzorgen van huisdieren (niet zijnde hulphonden/ -dieren) hoort niet bij dit resultaat. De gevolgen hiervan op de omvang van de schoonmaakactiviteiten en het zoeken van oplossingen daarvoor behoren tot de eigen verantwoordelijkheid van de aanvrager.</p>
Licht huishoudelijk werk	<p>Met licht huishoudelijk werk wordt bedoeld dat de lichamelijke (spier)inspanning licht is en/of door personen met een slechte tot matige lichamelijke conditie uitgevoerd kan worden in een rustig tempo, zonder rekening te houden met eventuele andere beperkingen of de conditie van de individuele cliënt. Zonder uitputtende te zijn bijvoorbeeld: lichte voorwerpen tillen of verschuiven of opruimen, afstoffen van meubilair, vochtig afnemen van meubilair, stofzuigen van gladde vloeren, beddengoed rechtekken, wastafel reinigen, toilet reinigen, maaltijden bereiden, afwassen of vaatwasmachine in/uitruimen, keukenaanrecht en keukenkastjes binnen en buitenkant reinigen, koelkast binnen en buitenkant reinigen. Mits geïndiceerd: vuil kledinggoed sorteren en in- en uit de wasmachine en/of droger doen, kledinggoed opvouwen en opbergen, beddengoed opvouwen en opbergen.</p>
Zwaar huishoudelijk werk	<p>Met zwaar huishoudelijk werk wordt bedoeld dat de lichamelijke (spier)inspanning zwaar is en/of door personen met een matige tot goede lichamelijke conditie uitgevoerd kan worden in een rustig tempo, zonder rekening te houden met eventuele andere beperkingen of de conditie van de individuele cliënt. Zonder uitputtende te zijn bijvoorbeeld: zware voorwerpen tillen of verschuiven of opruimen, boven het hoofd afstoffen van meubilair, boven het hoofd vochtig afnemen van meubilair, stofzuigen van hoogpolige vloerbedekking, dweilen van vloeren, beddengoed verschoneren, volle afvalbak (laten) legen, vochtig reinigen van plinten en deuren, reinigen van badkamer/ douche tegelwanden, diepvrieskast reinigen, binnenzijde ramen zemen, overgordijnen afhaken of ophangen. Mits geïndiceerd: vuil beddengoed sorteren en in- en uit de wasmachine en/of droger doen.</p>

Normenkader bij resultaatfinanciering Beschikken over schoon en leefbaar huis

Onderwerp	Beoordelingscriteria schoon en leefbaar huis
Frequente huishoudelijke taken	<p>Met frequente huishoudelijke taken wordt bedoeld dat het algemeen gebruikelijk is deze taken wekelijks of tweewekelijks uit te voeren op geleide van de zichtbare vervuiling en leefbaarheid binnen het huishouden of uit hygiënisch oogpunt.</p> <p>Waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - schoonmaken van het toilet en wastafels, dweilen vloer toilet, badkamer; - schoonmaken van de keuken: aanrechtblad, kooktoestel, binnenzijde koelkast, vloer keuken, - afstoffen meubilair, stofzuigen woonvertrekken, gang, bedden verschoneren. <p>Mits geïndiceerd: maaltijd en drinken voorziening, dagelijkse boodschappen, zware was, kledingwas.</p>
Periodieke huishoudelijke taken	<p>Met periodieke huishoudelijke taken wordt bedoeld dat het algemeen gebruikelijk is deze taken minder frequent, dus maandelijks, per kwartaal of binnen het jaar, uit te voeren op geleide van de zichtbare vervuiling en leefbaarheid binnen het huishouden.</p> <p>Waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ramen zemen binnenzijde, vitrage/ lamellen, radiatoren, plinten; - afnemen gehele tegelwanden, deuren en deurposten, hoge randen en richels; - afzuigkap, binnenzijde keukenblok en badkamerkast, vriezer binnenzijde.
Niet noodzakelijke taken	<p>Werkzaamheden in huis die niet noodzakelijk zijn om de ruimtes waarin geleefd wordt schoon en hygiënisch te houden, zoals het in de was zetten van vloeren en meubilair, het schoonmaken van vliering of berging of het poetsen van zilver, vallen niet onder de reikwijdte van dit resultaatgebied.</p> <p>Niet onder de reikwijdte van dit resultaatgebied behoren werkzaamheden die zeer incidenteel hoeven te gebeuren, zoals het wassen van overgordijnen.</p> <p>Ruimten die niet gebruikt worden, zoals boventallige slaapkamers of een niet-gebruikte etage, vallen niet onder de reikwijdte van dit resultaatgebied.</p>
Buitenruimte	<p>Buitenruimten vallen niet onder de reikwijdte van dit resultaatgebied.</p> <p>Het onderhouden van de tuin of terrassen hoort niet bij dit resultaat, met uitzondering van het deel van het eigen terras dat voor de cliënt toegankelijk dient te zijn bij het bereiken van een eventueel aanwezige scootmobiel.</p> <p>Het reinigen van ramen aan de buitenzijde valt niet binnen dit resultaat, aangezien de aanwezigheid van een glazenwasser als een algemeen gebruikelijke voorziening wordt aangemerkt. In het geval van een minimuminkomen kunnen de mogelijkheden voor bijzondere bijstand worden onderzocht.</p>
Gemeenschappelijke ruimte	<p>Het schoonmaken van de gemeenschappelijke ruimte hoort niet bij dit resultaat. Van mensen die zelfstandig samenwonen op een adres mag verwacht worden dat het aandeel in het schoonmaken van gemeenschappelijk toegankelijke ruimten bij uitval van een van de bewoners, wordt overgenomen door de andere bewoners.</p> <p>Als overige bewoners ook beperkingen kennen, kan ook voor gezamenlijke ruimten ondersteuning worden geboden.</p>

Normenkader bij resultaatfinanciering Beschikken over schoon en leefbaar huis

Onderwerp	Beoordelingscriteria schoon en leefbaar huis
Schoon bedden- linnengoed	<p>De aanwezigheid van een wasserette of wasservice wordt als een algemeen gebruikelijke voorziening wordt aangemerkt. In het geval van een minimuminkomen kunnen de mogelijkheden voor bijzondere bijstand worden onderzocht. Alleen als deze of andere voorliggende voorzieningen niet te realiseren is, en als de zware was doen specifiek wordt toegekend, behoort de zware was tot het resultaat schoon en leefbaar huis.</p> <p>Bij de beoordeling van schone zware was wordt uitgegaan van een algemeen aanvaardbaar niveau van schoon bedden- en linnengoed, waarbij vervuiling als gevolg van het normale dagelijkse en/of periodieke gebruik wordt tegengegaan door het periodieke wassen van vuil bedden- en linnengoed, na gebruikmaking van algemeen gebruikelijke moderne hulpmiddelen, zoals een wasmachine en een droger. Het opvouwen en in de linnenkast opruimen van de schone zware was kan voor de individuele cliënt tot de ondersteuning behoren.</p>
Wasmachine en droger	<p>Bij de zware was (bedden- en linnengoed) wordt gebruikgemaakt van - algemeen gebruikelijke - moderne hulpmiddelen, zoals een wasmachine en een droger.</p> <p>Verwacht mag worden dat de cliënt beschikt over een wasmachine en droger. Als die er niet zijn, behoort het realiseren ervan tot de verantwoordelijkheid van de cliënt. In het geval van een minimuminkomen kan de mogelijkheid voor bijzondere bijstand onderzocht worden.</p>
Strijken van beddengoed/ linnengoed	<p>Het strijken van (zwaar) wasgoed wordt niet meegenomen in het resultaat.</p> <p>Het behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt om strijkvrij beddengoed/ linnengoed aan te schaffen.</p>

Maatwerk

Huishoudelijke ondersteuning wordt alleen geboden wanneer er geen andere oplossingen zijn die problemen die cliënt hierbij ondervindt kunnen voorkomen of oplossen. In de dagelijkse praktijk betekent dit dat, waar dat mogelijk is, cliënt, het huishouden of het netwerk de huishoudelijke werkzaamheden (blijven) uitvoeren. Aanvullend hierop wordt ondersteuning bij het huishouden geboden.

Als een cliënt in de periode voorafgaand aan de melding en aanvraag al gebruik maakte van een particuliere huishoudelijke hulp voor de activiteiten waarvoor de cliënt huishoudelijke ondersteuning vraagt op grond van de Wmo, dan wordt voor deze werkzaamheden de particuliere hulp als algemeen gebruikelijk beschouwd. In individuele gevallen kan hiervan afgeweken worden, bijvoorbeeld als de aanvraag is gedaan omdat de particuliere hulp financieel niet meer haalbaar is. Als de ondersteuning die de particuliere hulp biedt niet meer toereikend is, kan aanvullend een maatwerkvoorziening worden verstrekt.

Maatwerk blijkt uit de afstemming samen met de cliënt met de taken die de cliënt zelf uitvoert, zoals het uitvoeren van lichte werkzaamheden (bijvoorbeeld stoffen, afwassen, met vochtige reinigingsdoekjes schoonmaken van het toilet of met statische stofdoeken reinigen van harde

vloerbedekking). Daarbij kan ook een rol spelen of cliënt dat bijvoorbeeld alleen op lichaamshoogte kan doen, of ook laag of hoog.

Ook wordt gekeken of door een aanpassing van de inrichting/stoffering winst te behalen is, zodat de woning minder vervuilt. Hierbij worden de (financiële) mogelijkheden en individuele situatie van de cliënt meegewogen.

Er wordt maatwerk geleverd blijkend uit de frequentie en intensiteit van de huishoudelijke ondersteuning, door naast de inzet door de cliënt zelf en ondersteuning door zijn sociale netwerk ook rekening te houden met eventueel aanwezige specifieke cliënt-omstandigheden, die eisen stelt aan de frequentie en/of de intensiteit van de schoonmaakactiviteiten waaronder:

- ernstige fysieke beperkingen bij de cliënt die geen mogelijkheden heeft zelf of door anderen enige huishoudelijke werkzaamheden te (laten) verrichten, of
- medische condities bij de cliënt, zoals COPD, die meer dan gebruikelijke hygiëne vereist, of
- medische condities die ondanks voorzorgmaatregelen leiden tot een snellere vervuiling van het huis of meer dan gebruikelijke zware was.

Maatwerk dient ook te blijken uit de frequentie en intensiteit, gebaseerd op de grootte van het huishouden, zoals wanneer het huishouden bestaat uit meerdere volwassenen, of de aanwezigheid van kinderen. Maatwerk bestaat in dat geval vanuit het meewegen van gebruikelijke hulp. Aan de andere kant zal een groter huishouden ook bijdragen aan een snellere vervuiling en/of het produceren van meer zware was.

Mocht uit onderzoek blijken dat er geen overige huisgenoten zijn of actief sociaal netwerk beschikbaar is, dan is aanleiding om de cliënt toe te leiden naar een organisatie voor informele- en vrijwilligershulp, naast activering van het sociaal netwerk.

2. Beschikken over schone en draagbare kleding

Het resultaat van deze op indicatie te verlenen ondersteuning bestaat uit:

- sorteren van vuile kleding,
- met gebruik van wasmachine en droger/ droogrek reinigen en drogen van bovenkleding,
- schone bovenkleding opvouwen en/of weghangen in de garderobekast.

Het strijken van bovenkleding wordt alleen dan meegenomen in het resultaat als dit binnen het ondersteuningsplan aangemerkt is als voor deze cliënt aantoonbaar noodzakelijk, bijvoorbeeld vanwege de noodzakelijkheid van het dragen van (kreukgevoelige) 100% katoen.

Normenkader bij resultaatfinanciering Beschikken over schone en draagbare kleding

Onderwerp	Beoordelingscriteria schoon en draagbare kleding
Schone kleding	<p>De aanwezigheid van een wasserette of wasservice wordt als een algemeen gebruikelijke voorziening wordt aangemerkt. In het geval van een minimuminkomen kunnen de mogelijkheden voor bijzondere bijstand worden onderzocht.</p> <p>Alleen als deze of andere voorliggende voorzieningen niet te realiseren is, en als dit specifiek wordt toegekend, behoort schone en draagbare kleding tot het resultaat.</p> <p>Bij de beoordeling van dit resultaat wordt uitgegaan van een algemeen aanvaardbaar niveau van beschikken over schone onder- en bovenkleding, waarbij vervuiling als gevolg van het normale dagelijkse gebruik wordt tegengegaan door het periodieke wassen van vuil onder- en bovenkleding, met gebruikmaking van algemeen gebruikelijke moderne hulpmiddelen, zoals een wasmachine en een droger.</p> <p>Het opvouwen en in de kast opruimen van schone gewassen onder- en bovenkleding kan voor de individuele cliënt onderdeel zijn van de ondersteuning.</p>
Draagbare kleding	<p>Met draagbare kleding wordt bedoeld voor de cliënt doelmatige kleding voor alledag, dat gereinigd kan worden met een wasmachine, en droogmachine geschikt is, en zo strijkvrij mogelijk is.</p> <p>Het behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt om bij de aanschaf van kleding rekening te houden met de wasvoorschriften.</p>
Wasmachine en droger	<p>Bij de was wordt gebruikgemaakt van - algemeen gebruikelijke - moderne hulpmiddelen, zoals een wasmachine en een droger.</p> <p>Verwacht mag worden dat de cliënt beschikt over een wasmachine en droger. Als die er niet zijn, behoort het realiseren ervan tot de verantwoordelijkheid van de cliënt. In het geval van een minimuminkomen kan de mogelijkheid voor bijzondere bijstand onderzocht worden.</p>
Strijken van onder- en bovenkleding	<p>Het strijken van onder- en bovenkleding wordt niet meegenomen in het resultaat. Het behoort tot de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt om kleding aan te schaffen dat zo min mogelijk gestreken dient te worden.</p> <p>Strijken van de bovenkleding behoort alleen op objectiveerbare en uitzonderlijke (medische) gronden tot dit resultaat.</p> <p>Tot dit resultaat behoort in ieder geval nooit het strijken van onderkleding.</p>

Maatwerk

Tijdens het onderzoek naar de mogelijke toekenningsgrond voor deze ondersteuning binnen HO1 wordt eerst naast de mogelijke inzet van de cliënt zelf, de mogelijkheden binnen het sociale netwerk, of een voorliggende voorziening onderzocht. Als een huisgenoot of anderen uit het sociaal netwerk beschikbaar zijn voor deze ondersteuning, zal de gemeente geen beschikking afgeven voor deze vorm van ondersteuning. Het kunnen gebruiken van een strijk- en/of wasservice is voorliggend aan het inzetten van ondersteuning bij schone en draagbare kleding.

Van de cliënt mag verwacht worden dat deze zoveel mogelijk let op wasvoorschriften, zodat de kleding met normale programma's te reinigen en te drogen is. Van de cliënt wordt ook verwacht dat er voldoende kleding en ondergoed beschikbaar is, zodat bijvoorbeeld eens per twee weken, in plaats van wekelijks een volle trommel gewassen kan worden.

Er wordt maatwerk geleverd blijkend uit de frequentie en intensiteit van de huishoudelijke ondersteuning, door naast de inzet door de cliënt zelf en ondersteuning door zijn sociale netwerk ook rekening te houden met eventueel aanwezige specifieke cliëntomstandigheden, die eisen stelt aan de frequentie en/of de intensiteit van het doen van de kledingwas waaronder:

- ernstige fysieke beperkingen bij de cliënt die geen mogelijkheden heeft zelf of door anderen de wekelijks de kledingwas te doen, of
- medische condities bij de cliënt die meer dan gebruikelijke hygiëne vereist, of
- medische condities die ondanks voorzorgmaatregelen leiden tot een snellere vervuiling van kleding.

Niet voor alle onderdelen hoeft volledige ondersteuning de oplossing te zijn. Binnen deze ondersteuning is bij uitstek een combinatie mogelijk van deeltaken die door de cliënt worden uitgevoerd en ondersteuning door anderen, waaronder de aanbieder. Deze afstemming is onderdeel van het ondersteuningsplan.

3. Beschikken over primaire levensbehoeften

Voor het resultaat wordt op indicatie verstaan;

a. klaarzetten en/of bereiden van maaltijden en drinken, bestaande uit:

- koffie en thee zetten,
- de broodmaaltijd(en) bereiden en klaarzetten,
- de warme maaltijd opwarmen en klaarzetten,
- klaarzetten van voeding/ snacks tussen de maaltijden door.

Waarbij voor het behalen van het resultaat daar waar bijvoorbeeld het dagelijks bereiden en/of opwarmen van maaltijden de oplossing is, ook een dagelijkse frequentie wordt vereist.

b. beschikken over primaire goederen, bestaande uit:

- levensmiddelen, waaronder benodigdheden voor de maaltijd.
- schoonmaakmiddelen,
- persoonlijke verzorgingsmiddelen,
- overige dagelijkse benodigdheden.

Normenkader bij resultaatfinanciering Beschikken over primaire levensbehoeften

Onderwerp	Beoordelingscriteria beschikken over primaire levensbehoeften
Klaarzetten en/of bereiden van maaltijden en drinken	<p>Alleen als dit specifiek wordt toegekend, behoort klaarzetten en/of bereiden tot het resultaat schoon en leefbaar huis.</p> <p>Bij de beoordeling van resultaat klaarzetten en/of bereiden van maaltijden en drinken, wordt uitgegaan van een algemeen gebruikelijke niveau van beschikken over de primaire levensbehoefte: eten- en drinken, passend bij de energiebehoefte van de individuele cliënt.</p>
Eten en drinken	<p>Uitgegaan wordt van het kunnen beschikken over ten minste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - drie maaltijden per dag: 2 koude of broodmaaltijden en 1 warme hoofdmaaltijd, - 1,5 liter drinken per dag: thee en/of koffie en koude dranken. <p>Waarbij de warme maaltijd 1 of 2 keer per week ook uit een koude (brood)maaltijd kan bestaan.</p> <p>Als een cliënt ondersteuning krijgt bij de verzorging van de warme maaltijd dan hoeft er niet iedere dag gekookt te worden. Koken voor 2 dagen is mogelijk. Ook kan een broodmaaltijd alvast klaargemaakt en klaargezet worden gelijktijdig met het bereiden van een andere maaltijd of het uitvoeren van andere ondersteuning.</p>
Dagelijkse boodschappen en grote boodschappen	<p>Het doen van dagelijkse boodschappen of de grote boodschappen valt niet binnen dit resultaat, aangezien de aanwezigheid van een boodschappendienst als een algemeen gebruikelijke voorliggende voorziening wordt aangemerkt. In het geval van een minimuminkomen kan de mogelijkheid voor bijzondere bijstand onderzocht worden.</p> <p>In het geval sprake is van een behoefte aan regie, vanwege het niet (meer) verantwoord in staat zijn van het doen van de boodschappen, dienen de mogelijkheden van HO2 onderzocht te worden. In het geval de oplossing op objectiveerbare uitzonderlijke (medische) gronden alleen beschikbaar is in de vorm van HO1, wordt bij de beoordeling van resultaat beschikken over primaire goederen, uitgegaan van een algemeen gebruikelijke niveau van beschikken over dagelijkse goederen, nodig voor het dagelijkse huishoudelijk gebruik en de dagelijkse eet- en drinkmomenten.</p>

Maatwerk

Het doen van de dagelijkse boodschappen en het klaarzetten en verstrekken van maaltijden en drinken wordt als algemeen gebruikelijk gezien en behoort daarom slechts bij zeer bijzondere situaties tot het maatwerk huishoudelijke ondersteuning.

Ook bij een objectiveerbare (medische) beperking wordt voor toewijzing eerst de mogelijkheden via de inzet door de cliënt zelf, de mogelijkheden vanuit gebruikelijke hulp en/of ondersteuning vanuit het sociaal netwerk onderzocht. Als een huisgenoot of andere personen uit het sociaal netwerk beschikbaar zijn die in staat zijn de maaltijd klaar te zetten of op te warmen, of boodschappen te doen, zal de gemeente geen beschikking afgeven voor deze vorm van ondersteuning.

Vervolgens worden ook de mogelijkheden die (combinaties van) voorliggende voorzieningen bieden onderzocht, zoals:

- mee-eten bij particulieren binnen het sociaal netwerk, een kook- of eetclub of maaltijdvoorziening via een instelling,
- kant-en-klaarmaaltijden van de supermarkt.
- maaltijdbezorging, boodschappen-bezorgservice etc..

Bij het maatwerk wordt rekening gehouden met eventueel aanwezige specifieke cliënt-omstandigheden, als gevolg van een objectiveerbare (medische) beperking of belemmering, die eisen stelt aan de frequentie en intensiteit bij het resultaat: beschikken over primaire levensbehoeften, waaronder:

- ernstige fysieke beperkingen bij de cliënt die geen mogelijkheden heeft zelf of door anderen maaltijden te (laten) bereiden en/of klaar te zetten of boodschappen te doen,
- medische geïndiceerde diëten.

Indien naast de noodzakelijke ondersteuning bij de (dagelijkse) maaltijdvoorziening, ook hulpverlening aanwezig is voor lichamelijke en/of verpleegkundige zorg, zal de gemeente in overleg treden met de overige hulpverlening om waar mogelijk slimme combinaties van inzet af te spreken.

Mocht uit onderzoek blijken dat er geen actief sociaal netwerk beschikbaar is, dan is aanleiding om de cliënt toe te leiden naar een organisatie voor informele- en vrijwilligershulp, naast activering van het sociaal netwerk.

Huishoudelijke ondersteuning met regie (HO2)

Ondersteuning en regie bij het voeren van een huishouden (hierna HO2) is aan de orde als er beperkingen zijn bij het voeren van een huishouden. Dat kan zich uiten door zichtbare (dreigende) vervuiling van de woning of van kleding, waarbij deze cliënt een verminderd vermogen toont om zelfstandig of met hulp van het sociaal netwerk de regie over het huishouden te voeren. Maar ook doordat de cliënt niet in staat is voor zichzelf maaltijden te bereiden of boodschappen te doen. In noodsituaties (bijvoorbeeld plotselinge uitval van de moeder door ziekenhuisopname) kan binnen dit resultaatgebied ondersteuning worden geboden voor de verzorging van minderjarige kinderen.

Voor HO2 gelden dezelfde resultaten die behaald moeten worden als bij de HO1, met aanvullende ondersteuning bij de organisatie van de huishouding, waaronder:

- planning van huishoudelijke zorg (wie doet wat),
- aandacht voor hygiëne in huis,
- advies en hulp bij het kopen van levensmiddelen,
- beheer van de levensmiddelenvoorraad,
- noodzakelijke opvang van thuiswonende kinderen.

Bij het resultaat van HO2 hoort dan ook het geven van instructie en voorlichting die direct is verbonden met verzorgende activiteiten, waaronder:

- stimulering bij het (deels) zelfstandig door de cliënt uitvoeren van huishoudelijke activiteiten,
- voorlichting en lichte begeleiding geven aan mantelzorgers en overige informele zorgverleners van de cliënt.

Afwegingskader regievoering

Ondersteuning voor het voeren van regie over het doen van het huishouden kan gericht zijn op twee doelstellingen:

- a. de cliënt pakt de huishoudelijke werkzaamheden zoveel mogelijk weer zelf op. Hij is in staat deze (zoveel mogelijk) zelf uit te voeren en te regisseren;
- b. een ander lid/andere leden van de leefeenheid is/zijn in staat om het huishouden over te nemen.

In de situatie dat de cliënt leerbaar is om huishoudelijke taken (weer) zelf op te pakken, kan de cliënt worden ondersteund bij de organisatie van het huishoudelijk werk. Cliënt wordt geleerd:

- hoe en wanneer je huishoudelijke activiteiten uitvoert;
- om de huishoudelijke activiteiten te plannen;
- de middelen te beheren in relatie tot de huishoudelijke activiteiten.

Wanneer een cliënt de huishoudelijke taken wel zelf kan uitvoeren maar iemand anders moet er op toezien/stimuleren dat de werkzaamheden ook daadwerkelijk gebeuren, dan kan ook hiervoor ondersteuning worden geboden. Dit geldt ook wanneer de cliënt deze huishoudelijke taken soms wel en soms niet, of alleen onder toezicht zelf kan uitvoeren.

Als sprake is van het tijdelijk instrueren van het huishouden in het kader van gebruikelijke zorg, bestaat de ondersteuning uit het geven van advies, instructie, voorlichting gericht op het huishouden, waarbij de onder a. genoemde aspecten aan de orde kunnen komen.

De frequentie is afhankelijk van de vorm van ondersteuning die geboden moet worden. Als er bijvoorbeeld toezicht moet worden gehouden op het feitelijk uitvoeren van de huishoudelijke werkzaamheden, dan is de ondersteuning gekoppeld aan de noodzakelijke frequentie van de huishoudelijke werkzaamheden zelf. Zoveel mogelijk zal een combinatie plaatsvinden met ondersteuning op andere resultaten binnen het resultaatgebied. De periode van ondersteuning voor het voeren van regie wordt zo kort mogelijk gehouden.

Als er sprake is van een situatie waarin cliënt op deze manier zelfredzamer is te maken, waardoor professionele inzet beperkter ingezet kan worden, wordt hiermee rekening gehouden bij de indicering. De hulp kan hiervoor de cliënt instrueren over bijvoorbeeld het omgaan met hulpmiddelen, hoe (licht) huishoudelijk werk op een minder belastende manier kan worden gedaan, waarvoor en hoe gebruik kan worden gemaakt van het netwerk, algemeen gebruikelijke voorzieningen, voorliggende voorzieningen, vrijwilligers in de wijk of algemene voorzieningen.

In hoeverre versterking van de zelfredzaamheid aan de orde is, wordt onder meer bepaald door de aard van de beperkingen, of cliënt nog leerbaar is en of cliënt in staat is meerdere mensen over de vloer te hebben die ondersteuning bieden.

Als versterking van de zelfredzaamheid niet aan de orde is, wordt in ieder geval ingezet op het zo lang mogelijk behouden van de eigen mogelijkheden om taken zelf te blijven doen.

Afwegingskader noodzakelijke opvang thuiswonende kinderen

Ouders hebben een zorgplicht ten aanzien van hun kinderen, ook als één van de ouders uitvalt of door een beperking niet in staat is voor de kinderen te zorgen. In dat geval mag worden verwacht dat de andere ouder deze zorg of zijn aandeel in de zorg overneemt. Zo nodig kan de cliënt gebruik maken van zorgverlof, kinderopvang, buitenschoolse opvang, hulp van familieleden of netwerk en dergelijke.

Het bieden van opvang aan of oppas voor de kinderen valt niet onder dit resultaat.

(Aanvullende) ondersteuning is alleen bij uitzondering en tijdelijk mogelijk als ouders door een acuut ontstaan probleem een oplossing nodig hebben bij de zorg van kinderen tot tien jaar, uitgaande van een normale schoolontwikkeling. Door tijdelijk ondersteuning te bieden krijgen ouders de mogelijkheid in een (structurele) oplossing te voorzien. Van ouders mag worden verwacht dat zij zich tot het uiterste inspannen om die oplossing zo snel mogelijk te vinden.

Het gaat om het ondersteunen van de kinderen bij het naar bed brengen/uit bed halen, wassen, douchen, aankleden en eten. Ook het brengen/halen van het kind naar/van school of opvang kan onder dit resultaat gevallen. Bij baby's omvat het ook het verschonen van luiers en het voeden. De zorg voor kinderen dient dagelijks plaats te vinden. De feitelijke frequentie is afhankelijk van de beschikbaarheid van netwerk, voorliggende voorzieningen etc.

De indicatie wordt in principe afgegeven voor een maximale duur van drie maanden zodat ouder(s) de mogelijkheid krijgen een (structurele) oplossing te vinden.

Huishoudelijke ondersteuning 3 (HO3 of individuele begeleiding met HO-component)

De regiefunctie ten aanzien van het voeren van het huishouden kan zowel in het kader van het resultaatgebied sociaal en persoonlijk functioneren als in het kader van huishoudelijke verzorging worden geïndiceerd, maar kan bij een cliënt slechts vanuit één van beide resultaatgebieden aan de orde zijn.

HO3 of individuele begeleiding met HO-component is van toepassing in die uitzonderlijke situaties dat er een dusdanig moeilijke thuissituatie bij de cliënt is die het werken van de hulp ernstig bemoeilijkt. Het kan dan gaan om cliënten met ernstige gedragsproblemen die van invloed zijn op het voeren van een huishouden en het ontvangen van zorg. Ook kan het cliënten betreffen, waarbij activerende begeleiding geïndiceerd is.

Afwegingskader

Bij een indicatie voor HO3 is sprake van meervoudige problemen die van invloed zijn op de thuissituatie van de cliënt. De aanbieder stemt de te geven HO3 altijd af met de andere hulpverleners die bij het gezin betrokken zijn. In overleg met de aanwezige coördinerende hulpverlening wordt het te behalen resultaat op de individuele cliëntsituatie afgestemd.

Deze vorm van huishoudelijke ondersteuning kan gezien het specialistische karakter, waarbij samenwerking binnen het lokale zorgnetwerk en met flankerende hulpverlening noodzakelijk is en het ontbreken van regie over het huishouden en /of financiën, alleen ingezet worden door speciaal hiervoor opgeleide medewerkers.

Huishoudelijke ondersteuning Exces (HO Exces)

De maatwerkvoorziening Huishoudelijke Ondersteuning Exces (verder HO Exces) omvat op indicatie extra ondersteuning boven de al geïndiceerde reguliere HO1 of HO2, vanwege een (tijdelijke) excessieve ondersteuningsvraag waardoor met de gangbare inzet van HO1 of HO2 op basis van resultaatfinanciering de resultaten niet te behalen zijn.

Afwegingskader

Er wordt maatwerk geleverd door met de aanbieder van HO voor de uitvoering van specifieke taken bij de cliënt, afspraken te maken op basis van het ondersteuningsplan. Het is in principe zo dat alle resultaten behaald moeten worden met de inzet van HO1 en HO2 bij de cliënt. Eerst wordt bezien of de inzet van de aanbieder op grond van de HO1 of HO2 voldoende is om de resultaten te halen. De

gemeente beoordeeld of er redelijkerwijs is aangetoond dat het gaat om een excessieve ondersteuningsvraag waarvoor de resultaatfinanciering systematiek niet passend is.

Een toekenning vindt pas plaats als uit onderzoek is vast komen te staan dat de excessieve ondersteuningsvraag niet het gevolg is van:

- een kortdurende of incidentele omstandigheid die niet binnen de inzet op grond van resultaatfinanciering kan worden opgelost,
- een omstandigheid die niet binnen het resultaat ligt of een omstandigheid waarvan de oplossing binnen de verantwoordelijkheid van de cliënt ligt, zoals:
 - o een geplande revalidatie na ziekenhuisopname, met uitzondering van een cytostatica-behandeling,
 - o een veel grotere woning dan de gestelde sociale huurwoningnorm,
 - o een zeer bewerkelijke inrichting en/of veel objecten binnen de schoon te maken ruimten,
- een ondersteuningsbehoefte die beter past binnen individuele begeleiding.

Eventueel aanwezige specifieke cliëntomstandigheden, als gevolg van een objectiveerbare (medische) beperking of belemmering, die excessieve eisen stellen aan de frequentie en/of de intensiteit van de huishoudelijke ondersteuning zijn onder meer:

- het volgen van het door de behandelend arts voorgeschreven cytostaticaprotocol bij thuis revalideren na behandeling met cytostatica, waardoor dagelijkse huishoudelijke taken dienen plaats te vinden, gedurende het te volgen protocol,
- het intensief ondersteunen in de regie en/of overnemen van huishoudelijke taken, vanwege (dreiging van) verwaarlozing, vervuiling of ontreddering door een acuut ontstaan probleem of snelle verslechtering van de (terminale) conditie van de cliënt of een huisgenoot, met een maximale inzet van zes maanden,
- het thuis huishoudelijk verzorgen voor kinderen onder zes jaar, waaronder de verzorging en voeding van zuigelingen en de dagelijkse hygiëne en het aankleden van jonge kinderen, vanwege een acuut ontstaan gezinsprobleem, met een maximale inzet van drie maanden,

Vanwege het speciale karakter van HO Exces wordt in uren of minuten geïndiceerd, in tegenstelling tot HO1 of HO2.

De inzet van HO Exces is in beginsel tijdelijk en wordt voor op indicatie eerst voor maximaal zes maanden toegekend. Van de cliënt kan in voorkomende gevallen worden verwacht dat deze termijn wordt gebruikt om een andere oplossing te vinden, die de inzet van HO Exces niet langer vereist. Als HO Exces ook na deze zes maanden noodzakelijk blijkt, wegens chronische problemen waarbij van de cliënt niet verwacht kan worden dat hij/zij een andere oplossing vindt, kan besloten worden tot een langdurige inzet.

2. Indiceren Huishoudelijke ondersteuning in natura

De voorziening HO behoort tot de maatwerkvoorzieningen die op grond van de Wmo kunnen worden toegekend aan de cliënt. Voor het toekennen van deze maatwerkvoorziening gelden dan ook de regels zoals verwoord in het vastgestelde besluit Maatschappelijke Ondersteuning en bijbehorende verordeningen.

Het proces van toekenning betreft kort de volgende stappen:

1. De gemeente indiceert na aanvraag of een inwoner in aanmerking komt voor de maatwerkvoorziening HO op grond van deze regels en de ervaren beperkingen door de klant.
2. De gemeente indiceert bij toekenning vervolgens de vorm ondersteuning die nodig is bij de cliënt: HO1, HO2 of HO Exces, of individuele begeleiding met HO-component (voorheen HO3).
3. De gemeente vult samen met de cliënt en mantelzorgers de netwerkmatrix in.
4. De gemeente meldt de cliënt aan bij de door de cliënt gekozen de gecontracteerde aanbieder.
5. De aanbieder vult samen met de cliënt en mantelzorger het ondersteuningsplan in en stuurt dit ondertekent door de cliënt terug naar de gemeente.
6. De gemeente toetst het ondersteuningsplan aan de hand van de netwerkmatrix.
7. De gemeente geeft de beschikking af, met het ondersteuningsplan als bijlage.

3. Persoonsgebonden budget (pgb) en resultaatfinanciering

De voorziening huishoudelijke ondersteuning kan op verzoek van de cliënt geleverd worden in de vorm van een pgb. Voor het verkrijgen van een pgb dient de cliënt hiertoe een persoonlijk plan in te dienen bij de gemeente, waarin wordt aangegeven hoe de kwaliteit en effectiviteit van de ondersteuning wordt geborgd en hoe de resultaten worden bereikt. De gemeente beoordeelt of het ingediende plan voldoende basis biedt voor het halen van de resultaten bij de cliënt.

Bij de indicering van het pgb wordt gebruik gemaakt van hetzelfde beoordelingsformulier als bij in natura HO: de ingevulde netwerkmatrix. De toekenning is op basis van uren, waarbij uitgegaan wordt van vergelijkbare inzet als bij HO ZiN op basis van resultaatfinanciering.

Als een bestaande cliënt in de periode voorafgaand aan een aanvraag voor een pgb voor huishoudelijke ondersteuning al gebruik maakte van huishoudelijke hulp in natura op grond van resultaatfinanciering, dan zal bij toekenning het al aanwezige ondersteuningsplan en de hierop afgestemde inzet van de aanbieder voor huishoudelijke ondersteuning in natura worden overgenomen als basis waarop de gemeente de hoogte van het toe te kennen pgb bepaalt.

Indien de cliënt nog niet beschikt over een ondersteuningsplan, toetst de gemeente het door de pgb-houder aan te leveren ondersteuningsplan met behulp van het afwegingskader en de netwerkmatrix zoals hiervoor beschreven.

Toekenning vindt plaats op basis van:

- de samenstelling van het huishouden;
- de werkzaamheden waar ondersteuning voor nodig is;
- het type hulp dat ingezet moet worden (HO1 – HO2)
- bij HO2, of er mogelijkheden zijn om tot andere oplossingsmogelijkheden te komen (versterking zelfredzaamheid). Indien dat het geval is, leidt dit tot een lagere inzet.

Samenstelling van het huishouden

Er wordt vanuit gegaan dat voor een 1-persoons huishouden minder ondersteuning nodig is dan voor een meerpersoons huishouden, al dan niet met kinderen.

Van een 1-persoons huishouden is sprake als er naast de cliënt geen personen van 15 jaar of ouder tot het huishouden behoren.

Van een meerpersoons huishouden is sprake als er naast de cliënt wel één of meerdere personen van 15 jaar of ouder tot het huishouden behoren.

Van een huishouden met kinderen is sprake bij de aanwezigheid van kinderen onder de 12 jaar.

Werkzaamheden waar ondersteuning voor nodig is

Deze werkzaamheden zijn eerder benoemd. Naarmate er op meer onderdelen ondersteuning nodig is, zal een hogere inzet aan de orde zijn.

HO1 of HO2

Uitgangspunt is de inzet van eenvoudige ondersteuning HO1. Bij een deel van de cliënten is vanwege hun situatie dan wel in de aard van hun persoonlijkheid gelegen factoren complexe ondersteuning nodig: HO2.

Indien er sprake is van complexe regieondersteuning, kan dat betekenen dat er vanwege de complexe persoonlijkheid een zwaarder gekwalificeerde hulp ingezet moet worden. Cliënten die vanwege de complexe persoonlijkheid ondersteuning nodig hebben, dienen geïndiceerd te worden voor begeleiding met een huishoudelijke component: HO3. In dat geval is het niet waarschijnlijk dat deze cliënt voor een pgb in aanmerking komt.